Lietas arhīva Nr. A42-00423-24/45
ECLI:LV:ADRJRIT:2024:0207.A420191423.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Valmierā 2024.gada 7.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Guntars Ploriņš,

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /pers. A/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta 2023.gada 13.jūnija lēmuma Nr.30.1/22.9/2350 atcelšanu daļā, ar kuru atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes 2023.gada 6.februāra lēmums Nr.P042-4/27.21.3/1957,

konstatēja

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Muitas pārvaldes direktora vietniece ar 2023.gada 6.februāra lēmumu Nr.P042-4/27.21.3/1957 (turpmāk – sākotnējais lēmums) nolēma: 1) konfiscēt pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ muitas noliktavā uzglabātās preces (jakas, žaketes, kreklus, zeķes, izstrādājumus no ģipša, paletes un cigaretes) un atzīt tās par valstij piekritīgu mantu; 2) uzlikt par pienākumu pieteicējai segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu; 3) atstāt pieteicējas atbildīgā glabāšanā /adrese A/, preces, kas norādītas lēmuma pielikuma 1. – 18.pozīcijā. Šāds lēmums pamatots ar apstākļiem, ka pieteicēja pēc tai piešķirtās muitas noliktavas atļaujas atcelšanas noteiktajā termiņā nav nokārtojusi saistības ar valsti attiecībā uz visām muitas noliktavā uzglabāšanā novietotajām ārpussavienības precēm un nav izpildījusi tai uzlikto pienākumu – iznīcināt uzglabāšanā esošās ārpussavienības preces, un atlikumiem, kas radīsies preču iznīcināšanas rezultātā, piemērot nākamo muitas procedūru vai reeksportu.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja dienesta ģenerāldirektorei, kura ar 2023.gada 13.jūnija lēmumu Nr.30.1/22.9/2350 atstāja negrozītu sākotnējo lēmumu (turpmāk – lēmums), noraidot pieteicējas lūgumu par trešo personu pieaicināšanu.

[2] Nepiekrītot arī lēmumam, pieteicēja vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt turpmāk norādīto argumentu dēļ.

[2.1] Saskaņā ar Komerclikuma 447.pantu komerciālais glabājuma līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants, kurš nodarbojas ar kustamu lietu glabāšanu (glabātājs), apņemas par labu glabājuma devējam izvietot noliktavā vai citā glabāšanai piemērotā vietā un uzglabāt glabājumā nodoto lietu, bet glabājuma devējs apņemas samaksāt nolīgto atlīdzību. No minētās normas un dokumentiem, kas regulē pieteicējas un glabājuma devēju savstarpējās attiecības, izriet, ka muitas noliktavā uzglabājamo preču īpašnieki ir pieteicējas klienti, nevis pieteicēja, savukārt dienesta rīcība, kas vērsta uz uzglabājamo preču konfiskāciju un iznīcināšanu, tieši skar trešo personu – konfiscēto preču īpašnieku – intereses, jo tiem, ievērojot spēkā esošo normatīvo aktu prasības muitas jomā, ir tiesības pieteicējas noliktavā uzglabājamās preces pārvietot uz citu īpašnieku izvēlēto noliktavu.

Pieteicēja uzskata, ka dienests nebija nodrošinājis konfiscēto preču īpašnieku noskaidrošanu un pienācīgu informēšanu par iespēju saglabāt preces, tādā veidā izvairoties no to konfiskācijas par labu valstij un turpmākas iznīcināšanas. Šo apsvērumu dēļ pieteicēja uzskata dienesta lēmumu par nepamatotu.

[2.2] Pieteicēja arī uzskata par nepamatotu lēmumu daļā par pienākuma uzlikšanu tai segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu. Lai gan sākotnējā lēmumā dienests atsaucies uz virkni normatīvo aktu, tai skaitā Muitas likuma 20.panta piekto daļu un Savienības Muitas kodeksa 198.panta 1.punkta „a" apakšpunktu, 3.punkta „a" apakšpunktu un 215.panta 3.punktu, tas nesatur nevienu atsauci uz normatīvo aktu, kas regulē ar preču konfiskāciju saistīto izmaksu segšanu un pamatojumu, kādēļ tiek veikta uzglabājamo preču daļas pārvietošana citā noliktavā, kuru pakalpojumi vēlāk būs jāsedz pieteicējai. Šī nepilnība nav novērsta arī lēmumā.

Ar sākotnējo lēmumu dienests nolēma atstāt pieteicējas atbildīgā glabāšanā /adrese A/, preces, kas norādītas preču saraksta 1. – 18.pozīcijā. Šāda amatpersonas rīcība norāda uz to, ka pieteicējas noliktavas telpas un preču uzglabāšanas process joprojām nodrošina vismaz minimālās prasības preču uzglabāšanai. Ievērojot minēto, pieteicēja uzskata, ka dienesta rīcība ar preču saraksta 19. – 27.pozīcijā norādītajām precēm ir nepamatota.

[2.3] Lēmuma motīvu daļas 6.punktā dienests norādījis, ka no apstrīdēšanas iesnieguma izriet, ka lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicēja līdz 2022.gada 8.septembrim nav izpildījusi ar Muitas pārvaldes 2022.gada 2.jūnija lēmumu Nr. P042-4/27.21.3/7952 uzlikto pienākumu iznīcināt uzglabāšanā esošās ārpussavienības preces, kā arī lietā nepastāv strīds par apstrīdētā lēmuma pielikumā norādīto konfiscēto ārpussavienības preču daudzumu. Tomēr minētais dienesta apgalvojums neatbilst patiesībai, proti, pieteicēja sarakstē ar dienestu vairākkārt vērsa tā uzmanību uz to, ka uzglabāšanā esošo ārpussavienības preču iznīcināšanas nosacījumi ir neizpildāmi. Tas citstarp attiecās uz pieteicējai noteikto pienākumu iesniegt iespējamam muitas maksājumu parādam atbilstošu galvojumu. Šāda galvojuma noformēšana nav iespējama pat teorētiski. Pieteicējas argumenti par iepriekš minēto atstāti bez ievērības.

[3] Dienests savā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteikums ir noraidāms, papildus lēmumā norādītajam paskaidrojot sekojošo (*lietas 17. un 18.lapa*).

[3.1] Lietā pastāvošais strīds ir saistāms ar to, ka pieteicēja pēc tai piešķirtās muitas noliktavas atļaujas atcelšanas nebija noslēgusi tās pieteiktās īpašās muitas procedūras, tādējādi nenokārtojot saistības ar valsti, attiecībā uz muitas noliktavā uzglabāšanā novietotajām ārpussavienības precēm. Tā kā pieteicēja muitas iestādes noteiktajā termiņā tai uzlikto pienākumu neizpildīja, pieteicējai uzglabātās preces tika konfiscētas un atzītas par valstij piekritīgu mantu, kā arī sabiedrībai uzlikts pienākums segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu, vienlaikus daļu preču

atstājot pieteicējas atbildīgā glabāšanā. Pieteicēja šajā sakarā uzskata, ka konfiscēto preču īpašniekus bija jāpieaicina lietā trešo personu statusā.

[3.2] Pieteikumā norādīts, ka dienests nebija nodrošinājis konfiscēto preču īpašnieku noskaidrošanu un pienācīgu informēšanu par iespēju saglabāt preces, tādā veidā izvairoties no to konfiskācijas par labu valstij un turpmākas iznīcināšanas. Šo apsvērumu dēļ pieteicēja uzskata lēmumu par nepamatotu. Tomēr dienests minētajam nepiekrīt un paskaidro, ka tā rīcībā nebija informācijas par pieteicējas valdījumā esošo (muitas noliktavā uzglabāto) ar apstrīdēto lēmumu konfiscēto preču īpašniekiem. Turklāt pieteicēja neatsaucās uz dienesta 2023.gada 6.aprīļa lēmumā Nr.30.1/22.9/1419 izteikto lūgumu līdz 2023.gada 21.aprīlim iesniegt informāciju par minēto preču īpašniekiem, tādējādi pieteicēja pati dienestam liedza iespēju konfiscējamo un iznīcināmo preču īpašniekus informēt par iespēju izteikt prasījumus lietā kā trešajām personām. Līdz ar to pieteicējas arguments nav pamatots un ir noraidāms.

[3.3] Pieteicēja uzskata par nepamatotu lēmumu daļā par pienākuma uzlikšanu tai segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu. Pretēji pieteicējas norādītajam dienests paskaidro, ka pieteicējai izsniegtā atļauja uzglabāšanas vietu darbībai preču uzglabāšanai muitas noliktavā tika atcelta un saistību ar valsti attiecībā uz muitas noliktavā uzglabāšanā novietotajām ārpussavienības precēm nokārtošanas termiņš ir beidzies. Šādā situācijā Muitas pārvaldes pienākums ir noteikt rīcību attiecībā uz ārpussavienības precēm, kas deklarētas muitas noliktavas procedūrai un glabājas muitas noliktavas telpās. Tādējādi dienesta muitas iestādei bija tiesības pieprasīt, lai muitas noliktavā esošās preces tiktu iznīcinātas, un muitas dienesti par to attiecīgi informēja preču valdītāju.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 9.oktobra regulas Nr.952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – Muitas kodekss), 5.panta 34.punktu iznīcināšanas izmaksas sedz preču valdītājs. Savukārt preču valdītājs saskaņā ar Muitas kodeksa 197.pantu ir persona, kas ir preču īpašnieks vai kam ir līdzīgas tiesības rīkoties ar tām, vai kas tās fiziski kontrolē. Savukārt konkrētajā gadījumā ir konstatēts, ka pieteicēja, kā norādīts iepriekš, nav sniegusi Muitas pārvaldei ziņas par preces īpašniekiem, lietā ir identificējama kā preču valdītāja, un tādējādi dienestam bija tiesības noteikt pieteicēju kā atbildīgo par izmaksu segšanu, kas saistītas ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu. Tādējādi pieteicējas arguments ir nepamatots.

[4] Tiesas sēdē dienesta pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem apsvērumiem. Savukārt pieteicējas pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, iepriekš tiesu lūdzot lietu izskatīt rakstveida procesā, pamatojoties uz tiesas rīcībā esošajiem materiāliem *(lietas 51. – 53.lapa)*. Ņemot vērā izskatāmās lietas būtību un tajā esošos materiālus, kā arī minētā pieteicējas lūguma saturu, no kura izriet, ka izskatāmajā lietā tā iesniegusi visus pierādījumus un sniegusi visus paskaidrojumus, kas nepieciešami lietas izskatīšanai, tiesa nolēma lietu pēc būtības tiesas sēdē izskatīt bez pieteicējas pārstāvja dalības.

Motīvu daļa

[5] Ar dienesta lēmumu, pamatojoties uz Muitas kodeksa 198.panta 1.punkta „a" apakšpunktu, atstāts negrozīts sākotnējais lēmums par pieteicējas muitas noliktavā uzglabāto preču (cigaretes, jakas, žaketes, krekli, bikses, zeķes, izstrādājumi no ģipša, mēbeles, paletes) atzīšanu par valstij piekritīgu mantu un to konfiskāciju, pienākuma uzlikšanu pieteicējai segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu, kā arī sākotnējā lēmuma pielikuma 1.-18.pozīcijā minēto preču (visas iepriekš minētās preces, izņemot cigaretes) atstāšanu pieteicējas atbildīgā glabāšanā. Lēmuma pamatā ir dienesta secinājums, ka pieteicēja pēc tai piešķirtās muitas noliktavas atļaujas atcelšanas nav noslēgusi tās pieteiktās īpašās muitas procedūras, tādējādi nav nokārtojusi saistības ar valsti attiecībā uz muitas noliktavā uzglabāšanā novietotajām ārpussavienības precēm.

Tomēr pieteicēja nepiekrīt lēmumam, norādot, ka dienests nebija nodrošinājis konfiscēto preču īpašnieku noskaidrošanu un pienācīgu informēšanu par iespēju saglabāt preces, tādā veidā izvairoties no to konfiskācijas par labu valstij un turpmākas iznīcināšanas. Tāpat pieteicēja nepiekrīt tai uzliktajam pienākumam segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu, jo nekonstatē pamatojumu, kādēļ veikta daļas no uzglabājamo preču pārvietošana uz citu noliktavu, kuras pakalpojumi vēlāk būs jāsedz pieteicējai, ja tās bija iespējams turpināt glabāt pieteicējas noliktavas telpās.

Tādējādi tiesa izskatāmajā lietā vērtēs dienesta secinājumu un no tiem izrietošās rīcības (mantas atzīšana par valstij piekritīgu un tās konfiskācija, pienākuma uzlikšanu pieteicējai segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu, kā arī konkrēto preču atstāšanu pieteicējas atbildīgā glabāšanā) pamatotību un atbilstību tiesiskajam regulējumam kopsakarā ar pieteicējas norādītajiem iebildumiem.

[6] Saskaņā ar Muitas kodeksa 215.panta 1.punktu gadījumos, kas nav tranzīta procedūra, un neskarot 254.pantu, īpašā procedūra ir pabeigta, kad precēm, kurām bijusi piemērota šī procedūra, vai pārstrādes produktiem tiek piemērota nākamā muitas procedūra, tie ir izvesti no Savienības muitas teritorijas vai iznīcināti, neatstājot pārpalikumus, vai kad no tiem atsakās par labu valstij saskaņā ar 199.pantu. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2017.gada 22.augusta noteikumu Nr.500 „Muitas noliktavu, pagaidu uzglabāšanas un brīvo zonu noteikumi" 42.punktu atceltās vai anulētās muitas noliktavas atļaujas turētājam ir pienākums Muitas kodeksa 215.panta 1.punktā noteiktajā kārtībā visas saistības ar valsti attiecībā uz muitas noliktavā novietotajām ārpussavienības precēm nokārtot 90 dienu laikā pēc lēmuma par atļaujas atcelšanu vai anulēšanu stāšanās spēkā.

No lietas materiāliem konstatējams, ka Muitas pārvalde ar 2021.gada 13.decembra lēmumu Nr.P004-16/27.21.3/16151 atcēla pieteicējai izsniegto atļauju Nr./numurs/ uzglabāšanas vietu darbībai preču uzglabāšanai muitas noliktavā un atļauju Nr./numurs/ uzglabāšanas vietu darbībai pagaidu uzglabāšanas vietā, kā arī uzlika pienākumu visas saistības ar valsti attiecībā uz muitas noliktavā uzglabāšanā novietotajām ārpussavienības precēm nokārtot 90 dienu laikā pēc lēmuma par atļaujas atcelšanu stāšanās spēkā. Savukārt ar Muitas pārvaldes 2022.gada 18.februāra lēmumu Nr.P004-16/27.21.3/2689 apmierināts pieteicējas lūgums un sākotnēji noteiktais termiņš saistību nokārtošanai (2022.gada 15.marts) pagarināts līdz 2022.gada 29.maijam.

Tādējādi saskaņā ar Muitas kodeksa 215.panta 1.punktu pieteicējai līdz 2022.gada 29.maijam attiecībā uz uzglabāšanā esošajām ārpussavienības precēm bija jānoslēdz tās pieteiktās īpašās muitas procedūras – uzglabāšana muitas noliktavā. Tomēr pieteicēja līdz minētajam termiņam pieteiktās īpašās muitas procedūras nebija noslēgusi, tā vietā pieteicēja atkārtoti lūdza pagarināt termiņu saistību nokārtošanai ar valsti attiecībā uz muitas noliktavā uzglabāšanā novietotajām ārpussavienības precēm.

[7] Saskaņā ar Muitas kodeksa 197.pantu, ja muitas dienestiem ir pamatoti iemesli tā rīkoties, tie var pieprasīt, lai muitai uzrādītās preces tiktu iznīcinātas, un muitas dienesti par to attiecīgi informē preču valdītāju. Iznīcināšanas izmaksas sedz preču valdītājs. Savukārt saskaņā ar komisijas 2015.gada 24.novembra Īstenošanas regulas Nr.2015/2447 „Ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr.952/2013, ar ko izveido Muitas kodeksu" 248.pantu muitas dienesti nosaka to atkritumu vai lūžņu veidu un daudzumu, kuri radušies, iznīcinot preces, lai noteiktu jebkuru muitas nodokli un citus maksājumus, kas piemērojami minētajiem atkritumiem vai lūžņiem, ja tiem piemēro muitas procedūru vai tos reeksportē.

Ņemot vērā to, ka pieteicējai atļauja preču uzglabāšanai muitas noliktavā bija atcelta, saistību ar valsti attiecībā uz muitas noliktavā uzglabāšanā

novietotajām ārpussavienības precēm nokārtošanas termiņš bija beidzies, kā arī lietā nepastāvēja objektīvi iemesli termiņa atkārtotai pagarināšanai, muitas pārvaldei saskaņā ar iepriekš minēto tiesisko regulējumu bija jānosaka rīcība ar konkrētajām ārpussavienības precēm, kas deklarētas muitas noliktavas procedūrai un joprojām glabājās atceltās muitas noliktavas telpās. Muitas pārvalde to arī izdarīja, ar 2022.gada 2.jūnija lēmumu Nr.P042-4/27.21.3/7952 atsakot pagarināt termiņu saistību nokārtošanai ar valsti attiecībā uz muitas noliktavā uzglabāšanā novietotajām ārpussavienības precēm un uzliekot pieteicējai par pienākumu iznīcināt konkrētās preces līdz 2022.gada 8.jūlijam, kā arī piemērot nākamo muitas procedūru vai reeksportu atlikumiem, kas radušies preču iznīcināšanas rezultātā. Turklāt iznīcināšanas izmaksas šādā gadījumā sedz preču valdītājs, kas atbilstoši Muitas kodeksa 5.panta 34.punktā skaidrotajam ir preču īpašnieks vai kam ir līdzīgas tiesības rīkoties ar tām, vai kas tās fiziski kontrolē.

[8] Saskaņā ar Muitas kodeksa 215.panta 3.punktu muitas dienesti veic visus vajadzīgos pasākumus, lai noregulētu to preču stāvokli, attiecībā uz kurām procedūra nav pabeigta saskaņā ar paredzētajiem nosacījumiem. Tai skaitā atbilstoši Muitas kodeksa 198.panta 1.punkta „a" apakšpunktam muitas dienesti veic konfiskāciju un pārdošanu vai arī iznīcināšanu , lai atsavinātu preces gadījumā, ja nav izpildīts kāds no pienākumiem, kas ir noteikts tiesību aktos muitas jomā attiecībā uz ārpussavienības preču ievešanu Savienības muitas teritorijā, vai ja preces nav bijušas nodotas muitas uzraudzībā. Savukārt saskaņā ar Muitas likuma 20.panta piekto daļu, ja attiecībā uz precēm pēc atļaujas muitas noliktavas darbībai vai atļaujas pagaidu uzglabāšanas vietas darbībai atcelšanas vai anulēšanas nav izpildīti normatīvajos aktos muitas jomā noteiktie pienākumi – 90 dienu laikā pēc attiecīgās atļaujas anulēšanas vai atcelšanas precēm nav piemērota muitas procedūra vai tās nav izvestas atpakaļ, dienests saskaņā ar Muitas kodeksa 198.panta 1.punkta „a" apakšpunktu pieņemt lēmumu par minēto preču konfiskāciju.

Izskatāmajā gadījumā pieteicēja, neskatoties uz to, ka dienests vairākkārt pēc tās lūguma pagarināja (Muitas nodaļas 2022.gada 8.jūlija lēmums Nr.P042-4/27.21.3/9534 par termiņa pagarināšanu līdz 2022.gada 15.augustam, 2022.gada 12.augusta lēmums Nr.P042-4/27.21.3/11006 par termiņa pagarināšanu līdz 2022.gada 20.septembrim, 2022.gada 26.septembra lēmums Nr.P042-4/27.21.3/13021 par termiņa pagarināšanu līdz 2022.gada 4.novembrim un 2022.gada 17.novembra lēmums Nr.P042-4/27.21.3/15354 par termiņa pagarināšanu līdz 2022.gada 8.decembrim) muitas noliktavā uzglabāšanā novietoto ārpussavienības preču iznīcināšanas termiņu, tai uzlikto pienākumu iznīcināt konkrētās preces tā arī neizpildīja. Līdz ar to atbilstoši minētajam tiesiskajam regulējumam Muitas nodaļas pienākums bija pieņemt lēmumu par šo preču konfiskāciju, kas tika arī izdarīts ar sākotnējo lēmumu.

Tādējādi lēmums daļā par sākotnējā lēmuma pielikumā *(lietas 22.lapa)* esošo preču konfiskāciju un to atzīšana par valstij piekritīgu mantu ir pamatots un tiesību normām atbilstošs.

[9] Saskaņā ar Muitas kodeksa 198.panta 3.punkta „a" apakšpunktu preču konfiskācijas un pārdošanas vai arī iznīcināšanas izmaksas sedz ikviena persona, kurai bija jāpilda attiecīgie pienākumi.

Ņemot vērā to, ka tieši pieteicējai bija uzlikts par pienākumu iznīcināt tās uzglabāšanā esošās un sākotnējā lēmuma pielikumā norādītās ārpussavienības preces, pieteicējai ir arī pienākums segt izmaksas, kas radīsies saistībā ar šo preču konfiskāciju, pārdošanu vai iznīcināšanu. Līdz ar to arī šajā daļā lēmums ir pamatots un tiesību normām atbilstošs.

[10] Attiecībā par Muitas pārvaldes rīcību, pārvietojot cigaretes uz citu uzglabāšanas vietu, norādāms, ka saskaņā ar Muitas kodeksa 97.pantu, ja muitas dienesti konstatē, ka iesniegtais galvojums nenodrošina muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas vai citu maksājumu samaksu noteiktajā termiņā, vai ja vairs nav pārliecības, ka tas to nodrošinās, vai ja tas nav pietiekams, lai to nodrošinātu, tie pieprasa parādniekam vai personai, kas var kļūt par parādnieku pēc paša izvēles vai nu sniegt papildu galvojumu, vai aizstāt sākotnējo galvojumu ar jaunu galvojumu.

Tā kā pieteicējai izsniegtā atļauja izmantot atbrīvojumu no vispārējā galvojuma pagaidu uzglabāšanas un uzglabāšanas muitas noliktavā procedūras nodrošināšanai tika atcelta (Muitas pārvaldes 2021.gada 22.septembra lēmums Nr.P004-8/27.21.5/12219), bet tās uzglabātās preces netika nodrošinātas ar atbilstošu galvojumu, Muitas pārvalde ar 2022.gada 17.novembra lēmumu Nr.P042-4/27.21.3/15354 pieteicējai uzlika pienākumu līdz 2022.gada 30.novembrim iesniegt iespējamajam muitas maksājumu parādam atbilstošu galvojumu. Tomēr pieteicēja šādu galvojumu neiesniedza, kas nozīmē, ka tās pieteiktā īpašā muitas procedūra – uzglabāšana muitas noliktavā – netika nodrošināta ar jaunu galvojumu iespējamā muitas parāda segšanai. Līdz ar to Muitas pārvaldes pienākums saskaņā ar Muitas likuma 20.panta pirmo daļu bija aizturēt pieteicējas uzglabātās ārpussavienības preces, kas arī izdarīts, sākotnējā lēmuma pielikuma 1.-18.pozīcijā minētās preces (jakas, žaketes, krekli, bikses, zeķes, izstrādājumi no ģipša, mēbeles, paletes) atstājot pieteicējas atbildīgā glabāšanā. Savukārt, ņemot vērā to, ka sākotnējā lēmuma pielikuma 19.-27. pozīcijā minētās preces ir cigaretes, tātad akcīzes preces, kā arī to, ka kopējais iespējamais muitas maksājumu parāds salīdzinājumā ar pieteicējas atbildīgā glabāšanā atstātajām precēm ir ievērojams, tad, lai nodrošinātos pret iespējamu nelikumīgu akcīzes preču (cigarešu) nonākšanu Eiropas Savienības ekonomiskajā apritē risku, Muitas pārvalde arī pamatoti nolēma tās pārvietot uz īpašu tās uzraudzībā esošu vietu – Muitas pārvaldes Rīgas muitas kontroles punktu daļas Šķirotavas muitas kontroles punktu.

Konkrētajos apstākļos šāda rīcība ir gan pamatota, gan arī atbilstoša Muitas likuma 20.panta pirmajā daļā noteiktajam.

[11] Attiecībā par pieteicējas norādi, ka dienests nebija nodrošinājis konfiscēto preču īpašnieku noskaidrošanu un pienācīgu informēšanu par iespēju saglabāt preces, tādā veidā izvairoties no to konfiskācijas par labu valstij un turpmākas iznīcināšanas, tiesa norāda sekojošo. Nodokļu jomā pierādījumu nasta gulstas ne tikai uz nodokļu administrāciju, bet arī uz nodokļu maksātāju *(sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2011.gada 8.jūlija sprieduma SKA-229/2011 8.punktu)*. Šis princips nostiprināts arī likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantā, atbilstoši kuram pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu nodrošina nodokļu maksātājs, ja tas nepiekrīt nodokļu administrācijas aprēķinātajam nodokļu maksājumu lielumam. Turklāt tieši pieteicēja ir tā, kuras rīcībā ir jābūt informācijai par faktiskajiem konfiscēto preču īpašniekiem *(sal. sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2016.gada 14.aprīļa rīcības sēdes lēmuma SKA-856/2016 8.punktu)*.

Konkrētajos apstākļos tieši pieteicējai bija jānodrošina informācijas par faktiskajiem konfiscēto preču īpašniekiem nonākšana dienesta rīcībā, ko tā nav izdarījusi. Turklāt pieteicēja šo informāciju nav sniegusi arī tiesvedības laikā, kaut gan tiesa šādu pienākumu pieteicējai bija uzlikusi ar 2023.gada 24.jūlija lēmumu. Līdz ar to pieteicējas pārmetumi dienestam šajā jautājumā ir nepamatoti.

[12] Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa dienesta lēmumu atzīst par pamatotu un tiesību normām atbilstošu, bet pieteicējas pieteikumu pilnībā noraida.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2023.gada 13.jūnija lēmuma Nr.30.1/22.9/2350 atcelšanu daļā, ar kuru atstāts negrozīts Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes 2023.gada 6.februāra lēmums Nr.P042-4/27.21.3/1957.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis G.Ploriņš